

R. P. Athanasius Kircherus

89

Saluten dicit.

P. Nicolao Mascardus S. J.

S. P. D.

Ex ultimo habitus orbis angulo id est, ex quatuordecim Insulis, tum australi terra
hucusq; incognita, tum freti Magellano vicinis hanc literis ad R. V. meum olim Roma
in Mathematicis Messorem dantes confici, ut quae iam dudum a me literis suis effugit, id est
de terra australi caliditate, de stellis Europa incognitis, ceterisq; quae Geographiae, et
physicae ditanda augmento esse possent, remota et selectione quavis tibi perscriberem; et
quoniam haec iam alijs in literis praedictis, occasione tamen ceteris novarum Cometarum
quae in huius antarcticae hemisphaeris praecipue maris magis praecedenti anni, in caeteris Quibus
comparaverunt, nobis nisi sunt, exactam relationem dabo. R. V. tamen scire velim, tot nos
tantisq; laboribus continui in animarum ministerio quomi, et via illa nobis requies concedatur,
ut tempus suppetat ad vetera mathematica studia recedenda; praesertim cum paucissimis
in animarum administratione, quae confusis differencijsq; Insulis, ^{distribuitur} ~~discreta~~ clima Insulae
nostrae a 45 grad. lat. australis usq; ad 49 fere extendit. Europa magna ex parte
Antaricum; die natiuitatis domini est nobis solstitium aequinoctiale, quo omnia hic soluantur, caeterum
die festo S. Petri Bapt. nobis brumale solstitium est, quo frigore congelantur omnia. De de
huius climatis constitutione aliter R. V. ne scripsisse necesse. Ita itaq; ad nostram ven.

Tres Cometae nisi sunt anno praeterito, quorum nobis quoad hanc uideatorum huiusmodi literis R. V.
communiendos confici; R. V. si quid erratum, emendare non graues, et deinde uestris Astronomis
examinanda tradat, non dubito quin corrigant differentiam materiam sua habitari, praesertim de duobus
ultimis Cometis, si huiusmodi non proprio oppositi; si enim uix nisi intra paucos dies euaserunt.
Fides deus opt. max. eo nos mihi fateri euect, ubi ubi nulli amplius hinc cometis. Volens
fateri mihi nullis, et apud deum quod diu mei huiusmodi si immemor.

Chiloe 14 Martij
1666

R. V. servus in Xro
Nicolao Mascardus

Observatio Cometae

Primus Cometa visus est in Regno Perù et Chile sub finem anni 1664. observatus in
 In urbe Lima qua est lat. 12 gr. australis, et eadem profus longitudinis cum urbe
 Castro Chiloe insularum chiloesium, observatus fuit per perspicuam Astronomum viri
 Franciscum Ruyz Poyzantem virum bellicae ac calomaximè doctum, quod in homine seculari
 ac divinis laude dignissimum est.

Die itaq; 14 Decemb. hora 13. min. 20 post meridiem visus est in hydra prope Stellam 3^{am} magis
 que est communis hydrae et pedi dextro Corvi. erat altitudo Comete supra horizontum
 duum 18 m. 30 distantia illius ab astra gr. 17. n. 15, et ab astra ^{Stella} Corvi gr. 10. n. 40

Die 16 Decemb. hora 16 post merid. m. 36. visus est in hydra prope duas stellas que sunt in
 pede Crateris; altitudo eius astra in meridiano grad. 78. 30 min. distantia à cauda Comae 41
 gr. et 20 m. et a spica 34 g. 30 m. Cauda extendebatur, 30 grad usq; ad cor hydrae.

Die 17 Dec. hora 16 post merid. erat Cometa 8 arcibus gr. paulo occidentalis quam, hinc
 et extra hydram.

Die 21 Decemb. hora 9 post merid. ego in urbe Castro Chiloe urbi Cometae coorientem cum
 Sirio versus austrum 10 gr. lat. australis.

Eadem die 21 Decemb. hora 16 p. m. eius altitudo in merid. visus est, 76 gr. m. 30 lat. austr. in
 distantia a Sirio gr. 9. 30 m. et a sinistro pede Orionis gr. 19. die 23 Dec visus fuit in pede pter. cap.

Die 2° Jan. 1665
 tum Lima tum in urbe Castro Chiloe urbi, iuxta mentem seu mandibulam australem Ceti in stellis
 duarum hincarum sectorum, quarum altera ferebatur ex cometa, et sinistro pede Orionis, et dextro
 genu eiusdem, altera ex cometa et oculo laevi ac dextro genu illius. hora 10 post merid.

Die 3 Jan. hora 10 post merid. urbi Cometae circa medium oris Ceti, scil. in dextera duarum sectorum
 quarum una ferebat ex cometa et sinistro pede Orionis et dextro genu illius, altera ex cometa et dextro
 humero dextri et sinistro Orionis. Eadem die in urbe Lima visus est utrobis procedere pedicula
 versus Arietem, ita ut ab 8 hinc diebus 14 fere gradus conficeret motu proprio

A die 16 Jan. usq; ad 21 visus est fere

Eadem die in urbe Lima visus est habere altitud. merid. 79 grad. 10 m. sulcus, ab equatore versus 2 m.
 1 gr. 50 m. in distantia ab oculo 8 26 grad. m. 20 et a sinistro humero Orionis 93 g. 40. 166

A die 4 Jan. usq; ad 12 visus est utrobis procedere versus 8 ita ut 8 ab hinc diebus 14
 fere gradus conficeret motu proprio.

A die 16 Jan. usq ad 21 visus est fere in eodem loco, sedius distans a lucida cornu
 Orionis 5 grad. et a capite medise 24 grad. 40 m. et a capite Andromeda 27 grad. 10. m.
 nulliusq in cauda, ac fere invisibilis color comete, nebulae et subnoticus, ita ut serena
 sola celo, velis stellata videret inaequo equis.

Secundus et tertius Cometa non est visus in vebe Lima, sed tantum in castro Chilota, exustino
 id fructum, quia utaq proximis erat caespitibus tan nebulae non respectibus, ubi propter nebulae
 horizontales, qui tamen eodem tempore dominant, non hanc illam videre; Ego contra in urbe nosra
 cum observari eo modo qui sequit.

Primus Cometa usque visus est me fuit 8 die May 1685 in pedore casti hora 10 post meridiem
 et cliquente australior ea stella que est 8° quid clavina et dicitur borea de una precedentem
 Longitudo cauda fere 20 grad.

Die 9 May eadem hora visus est in meridiano inter illam que est 19 quid clavina, et dicitur sequi eam
 que est in extremitate fluxus et pedes casti contingit.

Die 10 May eadem in Eridano australior, et rotat quid clavina 21° estq media trium.

Die 12 May eadem in Eridano borealis fere gradibus australior illa que est 26°.

His diebus, pteritis cum esset Cometa altior supra horizontem, visus fuit habere unam tantammodo
 caudam, et usq in ethosphaera crassiori prope horizontem, cum invenimus dupli cauda conspicuam
 altera scilicet ex oppositione solis, et altera ex oppositione Venus; Sed cauda ista ab oppositione
 Venus longe brevior, & fere gradibus et lucis tenuioris.

Die 4 Junij visus est, in linea recta ~~inter~~, inter nebulae muonica et sirica, sed una 6ta parte
 propter nebulae quem sirio et cauda iam dimicula.

Die 8 Junij visus est proximus Canopi cliquente quidem orientalius sed borealior illi, et nullius
 iam cauda, et fere invisibilis.

Quartus Cometa visus est 18 May ^{anno} 1685 hora 6 Methuae prope piscem dorado in linea recta
 cum ultima Eridani.

Die 21 May eadem hora visus est in eadem linea recta, sed 5 fere gradibus progressus
 usque ultimam Eridani, cauda ad 20 fere grad. extendit.

Die 25 May visus est in eadem linea recta, sed 15 iam gradibus progressus a dorado usque ultimam Eridani.

Die 9 Junij visus est eadem hora, sed nullus iam cauda, et existit medius in ultimam Eridani
 et caput hydri.

Die 10 Junij visus est fere idem, sed in aliquo occidentali orbe stellarum, nec quae
heri erat nuda, nec in fere infatigabili.

Horum duorum Cometae fuit curfus oppositus, tempore opposito natus et apperitio
eodem tempore in aerae, si non eundem.

Hae duo phaenomena sunt duae materiae duabus astraionis philosophandi, astrolagis non
et divini verbi precibus huiusmodi lapsus interpretandi, fateri tamen aliqui dicunt
hodie duo Cometae utriusque mundi innotescere, visus fuisse.

Atque haec sunt qui R.V. de phaenomenis Cometae, sub hoc caelesti hemisphaerio, visus indicata
curfus; optarem quos huiusmodi, utrum eadem in nostro hemisphaerio visa sint. Vide mi
fateri, et deum pro me orari.

N.B. Hoc eodem tempore, anno 1684 et anno 1685, observatio Cometae
facta fuit Bayae in Brasilia à P. Valentino Stavel, infirmi Mathematici, et olim
meo à re literaria fuit; quos integro libro descripsi; et iam Bayae in Brasilia
re impressores, ex quibus Europaei astraionis, colligunt differentiationem et concordantiam
cum illis quos in Europa observaverunt.

Mascardi Astor.
ex rege Chile